Resolucijski cilji se slabo uresničujejo

Naj ponovno osvežim podatek, da letošnja resolucija predvideva 3,5 odstotno rast industrijske proizvodnje. Ne dosegamo je, zaostaja pa tudi za lansko saj podatek za sedem mesecev beleži le 1,7 odstotno rast. Med 16 industrijskimi panogami so lansko sedemmesečno proizvodnjo dosegali oziroma presegli le v kovinsko predelovalni industriji, proizvodnji gradbenega materiala, končnih lesnih izdelkov in živilskih proizvodov. Ali povedano še drugače, na podlagi podatkov, ki jih OZD mesečno posredujejo komiteju za družbeno planiranje in gospodarstvo, v sedmih mesecih v polovici OZD niso dosegli lanske proizvodnje, prav toliko OZD pa ni doseglo planirane proizvodnje.

Akumulacije skorajda ni!

Ob polletju so vse OZD izkazale pozitiven finančni rezultat – **izgubarjev ni** – vendar pa sedem OZD ni ustvarilo sredstev akumulacije. To so: **DO Avtomontaža TOZD Utensilia, DO Tovil, SGP Grosuplje TOZD Gradbeni polizdelki, DO Tobačna tovarna Ljubljana TOZD Proizvodnja, TOZD Torbica in TOZD Tobak ter DO Ljubljanske mlekarne TOZD Posestva.** Sicer pa so cene v polletju zrasle za 66 odstotkov, celotni prihodek za 64 odstotkov, dohodek pa za 56 odstotkov, izločena sredstva za **akumulacijo pa za 39 odstotkov!** Podatki, ki močno opozarjajo na šibko reproduktivno sposobnost viškega gospodarstva. Ob tem zapišimo, da se je ob relativno boljši oskrbljenosti z domačimi surovinami (v juliju) **poslabšala oskrbljenost z uvoženimi surovinami,** saj je bila v večini slaba ali komaj zadovoljiva. **Stanje naročil za domači trg se je poslabšalo.** Dovolj naročil je v šestih OZD, z naročili za izvoz so zadovoljni v devetih. Stanje plačanih računov je dobro le v treh OZD, v štirih je kritično, v ostalih slabo. **V mesecu juliju so imeli v večini industrijskih OZD težave z likvidacijo.**

Kaj pa izvoz?

Skupni izvoz v prvem polletju je bil v primerjavi z lanskim **večji za 49,9 odstotka,** v primerjavi s povprečjem lanskega leta **pa za 4,2 odstotka.**

Konvertibilni izvoz je primerjajoč enako obdobje lani za 35,6 višji, klirinški pa kar za 79,2 odstotka. Letos se je močno zmanjšal izvoz v razvite države, od lanskih 60 letos le 45,6 odstotka. Spremenila se je tudi struktura uvoza, povečal se je uvoz reprodukcijskega materiala in delež opreme, zmanjšal pa uvoz blaga za široko potrošnjo. Prisotna je tudi ugotovitev, da so se kljub devalvaciji, s katero se je tečaj dinarja ustrezno spremenil, dohodkovni učinki zaradi visokih podražitev vhodnih materialov, občutnega znižanja izvoznih spodbud in visokih uvoznih taks že bolj ali manj izničili. **Izvoz se res povečuje, toda** ne samo zato, ker bi bil bolj privlačen kot prodaja doma ampak pogosto **zato, ker se prodaja na domačem trgu zapira.**

Kmetijski rezultati bodo slabši

Odkup mleka se je v zadnjih mesecih povečal, torej še sledi planskim predvidevanjem, slabše pa je z odkupom klavne govedi. Zaradi pomanjkanja krme pa je pričakovati manjši odkup mleka v naslednjih mesecih, prav tako tudi klavne govedi, razen če bo pomanjkanje hrane tako veliko, da bodo prodane tudi živali s prenizko klavno težo in živali iz osnovne črede.

Škoda zaradi suše je občutna (z izjemo ožjega barja) predvsem na koruzi. Posebej močno pa je prizadeto travinje na hribovskem in višinskem območju, kjer je polovica vseh kmetijskih zemljišč. Ocenjuje se **izpad pridelka sena od 25 do 80 odstotkov,** kar pomeni premalo krme za živino, zlasti na hribovitem delu. Da se prepreči pokol osnovne črede zaradi pomanjkanja krme, je potrebno takoj dognojiti travnike, da se pospeši rast trav in zasejati krmne rastline, predvsem mnogocvetno guljko in krmni ohrovt. Glede na visoke cene repromateriala bo potrebno regresirati nakup krmil in semen, kar naj bi sofinancirala SIS za kmetijstvo in preskrbo ljubljanskih občin.

Še to. Pridelek pšenice je letos na TOZD Posestva nižji kot v prejšnjih letih. Na 87 ha je nažeto 433 ton pšenice. Na 71 ha so pridelali 141 ton oljne ogrščice, odkup pšenice iz zasebnega sektorja je znašal le 17 ton.

Premalo denarja za družbene dejavnosti

Finančna problematika se na vseh področjih družbenih dejavnosti še nadalje poglablja. Najbolj pereča je še vedno v zdravstvu, kjer razkorak med prilivi in finančnimi potrebami še vedno narašča. Problemi se zaostrujejo tudi v otroškem varstvu, zaposlovanju, izobraževanju . . . V zadnjih dveh mesecih so intenzivno tekle priprave na gradnjo nekaterih investicij iz družbenega plana. Tako **je pripravljena projektna dokumentacija za mladinski dom Malči Beličč, pridobljeno je zemljišče,** v teku je pridobivanje lokacijske odločbe. Vsa potrebna dokumentacija je pripravljena za nadzidavo in **dozidavo OŠ Primož Trubar** v Velikih Laščah.

Vendar je zaradi znane finančne problematike vprašljivo, ali bo moč zaključiti finančno konstrukcijo še v tem letu. Do tretje faze so zgrajeni in zaprti prostori **zdravstvene postaje Ig.** Dokončanje objekta je odvisno od finančnih sredstev.

BILI SO MED NAMI

Ivo Svetina

V prvih julijskih dneh je ugasnilo življenje Iva Svetine – neutrudnega družbenopolitičnega delavca, predvojnega komunista in revolucionarja. Rodil se je pred 80 leti v Trstu od koder ga je življenjska pot preko Žirovnice in Zagorja popeljala v njegovo in našo Ljubljano. Kot 25-letnega ga je leta 1933 Edvard Kardelj sprejel v partijo in mu zaupal delo na obnavljanju partijske organizacije na območju Gorenjske. A kmalu so ga zaradi ilegalnega dela zaprli za 11 mesecev. Po tem je aktivno nadaljeval z ilegalnim delom v partiji ter z zbiranjem delovnih ljudi v ljudsko frontno gibanje. Z začetkom okupacije pa je njegovo ime in delo postalo tesno povezano z organizacijo in delom varnostno obveščevalne službe OF.

Če je kdo, je bil Ivo Svetina ilegalen borec, ki je imel in ki je izkazal te zmožnosti, mu je v nekrolog zapisal predsednik slovenske borčevske organizacije Bojan Polak-Stjenka. »Boj uporne Ljubljane v letu 1941 in pozneje ne bi mogel biti tako učinkovit, če ga ne bi vodili ljudje, kakršen je bil Ivo Svetina. Ilegala s svojimi neštetimi pastmi je terjala izbrušen dar opazovanja in spoznavanja, zrele razmisleke, naglo odzivnost in naposled pogumno, sleherno tveganje, sprejemajočo, dosledno in disciplinirano izvedbo načrta«. Leta 1944 je bil sekretar ljubljanskega partijskega komiteja in sekretar odbora OF in tako ilegalni župan naše Ljubljane. Še istega leta je po nalogah CK KP Slovenije odšel na osvobojeno ozemlje. Leta 1946 je v Trstu vodil jugoslovansko komisijo za prevzem teritorija, v Kopru je deloval na vojni upravi kot svetnik. Po osvoboditvi je opravljal vrsto odgovornih nalog v OZNI, pa tudi številne pomembne funkcije v družbenopolitičnem življenju. Bil je član CK KP Slovenije in glavnega odbora OF ter SZDL Slovenije, poslanec Slovenske ljudske skupščine. Med številnimi odlikovanji izpostavimo spomenico 1941, zlato plaketo Ilegalca – red jugoslovanske zastave z lento.

Več let je vestno in prizadevno vodil odbor medvojnih aktivistov OF za Ljubljano, se v okviru možnosti in zdravja vključeval v delo na terenu, v Trnovem.

Izteklo se je še eno življenje revolucije, ki je pustilo za seboj trajen pečat. Tine Kristan – njegov tovariš – mu je v slovo zapisal resnico – če ne bi bilo ljudi njegovega kova, srca in značaja, ne bi bila Ljubljana naše prvo mesto heroj po osvoboditvi!

TA MESEC V SKUPŠČINI

Seje vseh treh zborov občinske skupščine bodo v sredo 28. septembra.

Delegati bodo obravnavali:

– Zdravstveno varstvo prebivalcev občine Ljubljana Vič-Rudnik (skupno z delegati občinske zdravstvene skupnosti kot četrtim zborom)

– Informacijo o poslovanju OZD v prvem polletju 1988

– Predlog za sprejem ureditvenih sklepov v DO Zmaga

– Osnutek odloka o sprejemu lokacijskega načrta za vodovod Turjak in vodovodni sistem Dobropolje

– Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov

– Osnutek odloka o spremembi odloka o občinskih upravnih taksah na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik

– Predlog odloka o prenehanju veljavnosti odloka o organizaciji, ureditvi in poslovanju veterinarsko-higienske službe

Na dnevnem redu bodo tudi pomembnejše točke za zasedanje Skupščine mesta Ljubljane, ki bo 6. oktobra in sicer:

– Informacija o tekočih gospodarskih gibanjih v Ljubljani in prestrukturiranju gospodarstva

– Poročilo skupščine komunalne skupnosti ljubljanskih občin o uresničevanju nalog v letu 1988 in program pomembnejših nalog za leto 1988

– Nadaljnji razvoj srednjega šolstva v Ljubljani s poročilom o uresničevanju programa investicijsko-prenovitvenih del na ljubljanskih srednjih šolah v obdobju 1986–1988.

Državna odlikovanja našim zaslužnim občanom

Predsednik skupščine občine Peter Vrhunc je v prostorih občinske skupščine 30. junija izročil visoka državna odlikovanja nekaterim zaslužnim občanom naše občine. Stane Žerovnik je prejel Red republike s srebrnim vencem, Alojz Brdavs je prejel Red zaslug za narod s srebrnimi žarki, Marjan Stanovnik, Leopold Suhadolc, Marija Valant in Drago Žagar so prejeli Red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Dušan Milić in Petar Paradžik pa sta prejela Red dela s srebrnim vencem. Stanko Oven pa je prejel Medaljo za vojaške zasluge.

D. E.

prejeli smo pismo

O Kunstlerjevi kovačiji

Po Zakonu o tisku ste dolžni objaviti naš odgovor na članek ZAKAJ TAKO »Kovačija ali Centralno tehnična knjižnica« novinarke Janje Domitrovič, objavljenem v glasilu NAŠA KOMUNA št. 9/10 – 28. junij 1988 na strani 2. Zahtevamo objavo našega odgovora v celoti, zaradi netočnih trditev v tem članku.

Res, zakaj tako?

Zakaj se postavlja dilema »Kunstlerjeva domačija ali Centralna tehnična knjižnica«, zakaj bi morala nekomu nastati škoda? Zakaj ne razmišljate drugače: »Kunstlerjeva kovačija in CTK«.

Kunstlerjeva kovačija stoji že sto let. Redno je delovala do leta 1958. Ni se torej »pojavila« kar naenkrat. Zazidalni načrt, po katerem naj bi se na zemljiščih Kunstlerjeve kovačije in sosednjih objektov gradila nova Centralna tehnična knjižnica (CTK) je bil na občini Vič-Rudnik sprejet leta 1965. V času sprejemanja tega zazidalnega načrta, prizadetih lastnikov ni nihče obvestil ali pa spraševal za mnenje. Zato za zazidalni načrt sploh nismo vedeli. V letu 1981 je občina le podaljšala veljavnost tega starega zazidalnega načrta.

V postopkih sprejemanja in podaljševanja tega zazidalnega načrta za CTK ni nihče preverjal kakšni so objekti, ki jih ta zazidalni načrt uničuje. Nikoli ni bil opravljen strokovni ogled objektov in ovrednotena njihova spomeniška vrednost, čeprav je to nujen predpogoj za izdelavo zazidalnega načrta, posebej tam, kjer se obravnavajo deli starega mestnega ambienta. Nečrt je bil izdelan po načelu, ki je veljalo v povojnih letih: vse kar je staro se mora porušiti, da se zgradi novo. V svetu, kot tudi pri nas, smo kmalu spoznali kakšno nepopravljivo škodo povzroča tak način načrtovanja našim mestom, krajini in zgodovini. Zato so se strokovnjaki odločili za drugačno načelo: novogradnje ob premišljenem upoštevanju in spoštovanju starega. Žal se v občini Vič-Rudnik še niso zavedli nepopravljivosti svojih starih rušilnih načel.

V nasprotju z vsem dogajanjem okrog zazidalnega načrta, smo lastniki Kunstlerjeve kovačije prejeli uradno potrdilo Univerze, da se naša posest ne bo več uporabila niti za gradnjo univerzitetnih objektov, niti za gradnjo knjižnice. To potrdilo smo prejeli zato, ker so nam brez vsakega obvestila in nadomestila pred tem že odvzeli 1200 m² zemljišča pripadajočega Kunstlerjevi kovačiji – za gradnjo FAGG, ki je na tem zemljišču že zgrajena.

Da namerava občina Vič-Rudnik razlastiti in porušiti našo kovačijo in vse sosednje objekte smo bili seznanjeni z uradnimi dopisi v prvi polovici leta 1987.

Ker gre za skupino objektov nekdanje, zelo pomembne, vozarske (furmanske) postaje ob vstopu v mesto s tržaške strani, smo o nameri občine Vič-Rudnik obvstili strokovno javnost. Zato so strokovnjaki iz uglednih republiških ustanov, po ogledu teh stavb in zemljišč poslali svoja mnenja. O pomenu Kunstlerjeve kovačije in sosednjih stavb in proti rušitvi le-teh govore vsa poslana strokovna mnenja. Prejeli so jih tudi organi občine Vič-Rudnik.

Prav gotovo je zanimivo, da razpolaga občina Vič-Rudnik še z drugimi za gradnjo CTK ugodnejšimi nezazidanimi zemljišči, ki so v celoti njena izključna last, pa vseeno vztraja na tej lokaciji. Pa tudi na tej lokaciji ni nujno, da se rušijo stare zanimive zgradbe, ker je med njimi še vedno dovolj prostora da se lahko zgradi CTK. Ni nujno torej, da komurkoli nastane škoda. Gre za pripravljenost ali nepripravljenost tistih, ki odločajo, da poiščejo primerne rešitve.

Razumljivo je, da se lastniki borimo za našo kovačijo. Že osemdeset let Kunstlerjevi rodovi s pridnostjo, odrekanjem in skrbjo vzdržujemo objekte in zemljišče naše kovačije. Ker se zavedamo njenega pomena, se je ohranila v tako dobrem stanju. Zato si tudi z vsemi silami prizadevamo, da se, taka kot je, ohrani tudi v bodoče.

Milka Badjura, roj. Kunstler
Marij Čotar
Lepi pot 1, Ljubljana

Odgovor na dopis tov. Milke Badjura in Marija Čotarja z dne 24. 7. 1988

V zvezi z dopisom je Komite za družbene dejavnosti kontaktiral z organizacijami in organi, ki so bodisi v dopisu navedeni ali pa so imeli ustrezne podatke in je dobil na posamezne navedbe iz dopisa naslednje odgovore.

Komite za urejanje prostora je odgovoril na del, ki se nanaša na sprejemanje prostorskih dokumentov ter varovanje starega mestnega ambienta: (ods. 2, 3);

Za območje med Jamovo, Groharjevo, Tržaško cesto in Lepim potom je Mestni svet Ljubljane v skladu s takrat veljavnimi predpisi Zakona o uporabi zemljišč za gradbene namene (Ur. l. SRS. št. 13/56) in Zakona o urbanističnih projektih (Ur. l. SRS, št. 22/58) v letu 1965 sprejel zazidalni načrt za odlokom o potrditvi urbanistične dokumentacije (Glasnik 7/65).